

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Rapport van feitelijke bevindingen reviews accountantscontrole WNT 2020

definitief

Colofon

Titel	Rapport van feitelijke bevindingen reviews accountantscontrole WNT 2020
Uitgebracht aan	Directeur-Generaal Overheidsorganisatie
Datum	7 februari 2022
Kenmerk	2022-0000041443

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Managementsamenvatting—4
1.1	Aanleiding opdracht—4
1.2	Aanleiding opdracht—4
1.3	Beeld voorkomend uit de reviews overwegend positief—4
1.4	Geen concrete suggesties uitvoerbaarheid WNT regelgeving—5
1.5	Leeswijzer—5
2	Bevindingen vanuit de reviews—6
2.1	Inleiding—6
2.2	Bevindingen bij ontoereikend controledossier—6
2.2.1	Individueel bezoldigings maximum te laag—6
2.2.2	Ontvangen beloningen 2020 overgenomen van 2019 (en doordoor onjuist)—7
2.2.3	Onjuiste onderverdeling interim-periode Gemeentesecretaris met effect voor cijfers bezoldiging en bezoldigings maximum—7
2.2.4	Rapport van bevindingen incompleet en geen melding aan minister van BZK—7
2.2.5	Geen controle bezoldiging overige (niet top) functionarissen—7
2.3	Audittrail niet bijgewerkt na correctie van concept WNT bijlage4—8
2.4	Attentiepunt artikellid verwijzing anticumulatie bepaling WNT—8
3	Evaluatie kwaliteitssysteem—9
3.1	Kwaliteitsmaatregelen bij de accountantsorganisaties—9
3.2	Ontwikkelen/gebruiken werkprogramma—9
3.3	WNT-coördinatoren of specialisten—9
3.4	WNT-specialisten in het controleteam—9
3.5	Verplichte vaktechnische consultatie bij specifieke WNT bevindingen—9
3.6	Kwaliteitsbeoordeling voor afgifte verklaring gericht op WNT—10
3.7	Interne kwaliteitstoets na afgifte verklaring gericht op WNT—10
3.8	Opleidingen, nieuwsbrieven en presentaties binnen accountantsorganisaties—10
3.9	Overige kwaliteitsbevorderende maatregelen—10
4	Opvolging aanbevelingen WNT 2019 door BZK—11
4.1	Verduidelijking wel of niet opnemen van tabellen uit model verantwoording—11
4.2	Verduidelijking correctie -bedragen duidelijk triviaal—11
5	Verantwoording onderzoek—12
5.1	Werkzaamheden—12
5.2	Afbakening object van onderzoek—12
5.3	Referentiekader—12
5.4	Gehanteerde standaard—13
5.5	Verspreiding rapport—13
6	Ondertekening—14
Bijlage 1: Is gezien privacy verwijderd—15	

1 Managementsamenvatting

1.1 Aanleiding opdracht

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De wet heeft tot doel bovenmatige bezoldiging en bovenmatige ontslagvergoedingen in de (semi-)publieke sector tegen te gaan door deze te maximeren en openbaar te maken. De wet is in 2015 voor het eerst integraal geëvalueerd. Die evaluatie heeft geleid tot aanpassingen van de WNT zoals opgenomen in de Evaluatiewet WNT, die op 1 juli 2017 in werking is getreden. Om het WNT-beleid te kunnen evalueren heeft het ministerie BZK onder meer inzicht nodig in de kwaliteit van de accountantscontroles op de WNT-bijlagen bij de jaarrekeningen van WNT-instellingen. BZK zal de uitkomsten van het onderzoek gebruiken als beleidsinformatie over de WNT waaronder de bijzonderheden waar accountants bij de controle van de WNT tegenaan lopen alsmede de aanwijzingen vanuit BZK voor de controle en handhaving van de WNT.

1.2 Aanleiding opdracht

BZK heeft de ADR gevraagd om reviewwerkzaamheden uit te voeren op de dossiers van 14 accountantscontroles voor zover betrekking hebbend op de WNT-bijlage in de jaarrekening. Dit betreft de accountantscontroles 2020 van de jaarrekeningen van 14 medeoverheden waarop de ADR ook in het kader van de SiSa¹ reviews uitvoert².

Dit onderzoek heeft ten doel input op te leveren voor beleidsinformatie van BZK ten behoeve van de evaluatie van het beleid omtrent de controle en handhaving van de WNT. Aan het onderzoek liggen de volgende onderzoeksvragen ten grondslag:

- Hebben de accountants van de betrokken 14 accountantsorganisaties hun controle van de WNT-bijlage 2020 conform de gestelde eisen vanuit de Regeling Controleprotocol WNT 2020 en de beroepsregels voor accountants uitgevoerd?
- Hebben de accountants van de betrokken 14 accountantsorganisaties suggesties inzake de uitvoerbaarheid van de WNT-regelgeving (inclusief het controleprotocol)?

1.3 Beeld voorkomend uit de reviews overwegend positief

Van de 14 uitgevoerde reviews is 1 onderzoek als ontoereikend, 1 als toereikend met een aandachtspunt en 12 als toereikend gekwalificeerd.

Voor de 12 toereikende dossiers zijn de controles met betrekking tot de WNT-bijlage conform de gestelde eisen vanuit de Regeling Controleprotocol WNT 2020 en de beroepsregels voor accountants uitgevoerd.

De voornaamste bevindingen die ten grondslag liggen aan het als ontoereikend aangemerkte dossier zijn het niet uitvoeren van controle op de naleving van de WNT voor niet-topfunctionarissen³, niet opnemen van geconstateerde fouten in het verslag van bevindingen en niet doen van melding aan het ministerie van BZK⁴. Voor het dossier dat als toereikend met een aandachtspunt is gekwalificeerd heeft de bevinding betrekking op ontbrekende vastlegging in het

1 SiSa is de afkorting van Single Information Single Audit. Dit betreft de methodiek waarmee verantwoording wordt afgelegd door medeoverheden (Provincies, Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen) over de middelen die zijn in het kader van de SiSa-methodiek van het Rijk hebben ontvangen.

2 Opdrachtbevestiging: Onderzoek kwaliteit accountantscontrole WNT 2020, uitgebracht op 13 juli 2021 met kenmerk 2021-

0000141188. Daarin is ook de door BZK gemaakte selectie van WNT-reviews opgenomen.

3 Naar aanleiding van onze review zijn deze werkzaamheden alsnog uitgevoerd. Daaruit kwamen geen bevindingen.

4 De omissies zijn ontstaan tijdens een periode waarbij er sprake was van een samenloop van zwaarwegende persoonlijke omstandigheden.

accountantscontroledossier van correcties op de concept WNT-bijlage na en naar aanleiding van die accountantscontrole.

1.4 Geen concrete suggesties uitvoerbaarheid WNT regelgeving

Uit de reviews kwamen geen suggesties inzake de uitvoerbaarheid van de WNT-regelgeving, waaronder de Regeling Controleprotocol WNT 2020, naar voren.

Hierbij dient wel te worden bedacht dat de meeste van de in dit onderzoek betrokken accountantsorganisaties in hun klantenpakket diverse (soms grote groepen) WNT-organisaties hebben en daardoor investeringen in hun kennis van de WNT-regelgeving en controleaanpak van de WNT-bijlagen kunnen spreiden over deze klantengroepen. Zodoende zijn deze accountantsorganisaties in opzet voldoende toegerust om eventuele problemen met de uitvoerbaarheid van de WNT-regelgeving te ondervangen.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2. worden de bevindingen die uit de uitgevoerde reviews naar voren zijn gekomen nader toegelicht.

In hoofdstuk 3. is een analyse opgenomen van kwaliteitsborgingsmaatregelen vanuit de ingevulde vragenlijsten daarover.

Hoofdstuk 4. geeft de opvolging van aanbevelingen van uit de WNT-reviews 2019 weer.

Hoofdstuk 5. bevat de verantwoording over de aanpak en uitvoering van het onderzoek reviews WNT 2020.

2 Bevindingen vanuit de reviews

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de bevindingen toegelicht die wij hebben gemeld aan de in de reviews betrokken accountants.

Van de 14 gereviewde controledossiers is er één voor de WNT-controle 2020 als ontoereikend aangemerkt. Dit betreft een controle bij een gemeente. De bevindingen betreffen:

1. individueel bezoldigingsmaximum Griffier te laag in WNT-verantwoording;
2. ontvangen beloningen Griffier 2020 onjuist opgenomen (betreft bedrag 2019);
3. onderverdeling interim-periode bij interim-duur langer dan 18 maanden Gemeentesecretaris onjuist waardoor:
 - a. individueel bezoldigingsmaximum te hoog in de WNT-verantwoording;
 - b. verschuiving van bezoldiging tussen deze perioden in de WNT-verantwoording;
4. geen opname van deze bevindingen in Verslag van bevindingen door de accountant en geen melding van deze bevindingen aan de minister van BZK;
5. controle op naleving WNT voor niet-topfunctionarissen niet uitgevoerd (pas na en naar aanleiding van de review).

In paragraaf 2.2 hierna worden deze bevindingen nader toegelicht.

Voorts kwam uit de review van één dossier een aandachtspunt naar voren. Dit betreft de audittrail in het dossier en is nader toegelicht in paragraaf 2.3

Bij 4 van de 14 reviews hebben wij gezien dat inzake de anticumulatiebepaling WNT werd verwezen naar een onjuist artikellid van de Uitvoeringsregeling WNT. Wij hebben dit aan de betrokken accountantsorganisaties meegegeven als attentiepunt en hebben dit niet gewogen als een inhoudelijke bevinding. Dit is nader toegelicht in paragraaf 2.4.

2.2 Bevindingen bij ontoereikend controledossier

2.2.1 *Individueel bezoldigings maximum te laag*

In de WNT-bijlage bij de jaarrekening 2020 is voor het individueel bezoldigingsmaximum 2020 van de Griffier het bedrag opgenomen behorend bij het jaar 2019. De betrokken functionaris was heel 2020 voltijds in dienstbetrekking. Dit leidt tot het volgende verschil:

- Bezoldigingsmaximum 2020 opgenomen in jaarrekening € 194.000
- Bezoldigingsmaximum 2020 volgens artikel 2.3 lid 1 WNT € 201.000

Tijdens de controle is dit binnen de betrokken accountantsorganisatie geconstateerd, maar het heeft niet geleid tot correctie en vermelding in het rapport van bevindingen.

De totale bezoldiging van betrokkene lag volgens de gegevens in het accountantsdossier overigens ruim beneden het voor hem geldende individueel bezoldigingsmaximum (zie paragraaf 2.2 hierna).

2.2.2 *Ontvangen beloningen 2020 overgenomen van 2019 (en doordoor onjuist)*

In de WNT-bijlage bij de jaarrekening 2020 zijn voor de componenten van de bezoldiging uit 2020 van de Griffier de bedragen opgenomen behorend bij het jaar 2019. Dit leidt tot het volgende verschil:

- Bezoldiging 2020 opgenomen in jaarrekening € 91.337
- Bezoldiging 2020 volgens gegevens in controledossier € 94.710

Tijdens de controle is dit binnen de betrokken accountantsorganisatie geconstateerd, maar het heeft abusievelijk niet geleid tot correctie en vermelding in het rapport van bevindingen.

2.2.3 *Onjuiste onderverdeling interim-periode Gemeentesecretaris met effect voor cijfers bezoldiging en bezoldigings maximum*

De betreffende gemeente had in de loop van 2020 een interim-gemeentesecretaris in dienst voor een periode van meer dan 18 maanden. In de WNT-bijlage bij de jaarrekening 2020 is als einde van de eerste 12 maanden van de interim-periode van de Gemeentesecretaris uitgegaan van 11-2-2020 in plaats van de 1^e dag van de 13^e maand zijnde 1-2-2020 zoals voorgeschreven in de WNT artikel 2.1, sub 4. Omdat bij de bepaling van zowel de bezoldiging als het individueel bezoldigingsmaximum is uitgegaan van berekende bedragen uitgaande van 11-2-2020 in plaats van 1-2-2020, zijn zowel de bezoldiging als het individueel bezoldigingsmaximum over beide in de WNT-bijlage bij de jaarrekening opgenomen perioden onjuist.

Ook dit is tijdens de controle binnen de betrokken accountantsorganisatie geconstateerd maar heeft het abusievelijk niet geleid tot correctie en vermelding in het rapport van bevindingen. Tevens is in de verantwoording over de periode vanaf de 13^e maand het format van tabel 1.b gebruikt en niet het format van tabel 1.a (waardoor bijvoorbeeld is gerapporteerd over aantal uren in plaats van aanstellingsomvang in fte).

Ook hier lag de totale bezoldiging van betrokkene voor beide onderscheiden perioden beneden het voor hem geldende individueel bezoldigingsmaximum.

2.2.4 *Rapport van bevindingen incompleet en geen melding aan minister van BZK*

Zoals hiervoor in paragrafen 2.1, 2.2 en 2.3 uiteengezet kwamen tijdens de controle van de concept WNT-bijlage door betrokken accountantsorganisatie diverse bevindingen naar voren die hadden moeten worden gecorrigeerd. Omdat deze bevindingen niet zijn doorgegeven aan de betreffende gemeente, zijn zij niet gecorrigeerd en hadden ze als bijkomend gevolg op basis van punt 2.5.1 van de Regeling Controleprotocol WNT 2020 moeten worden opgenomen in het rapport van bevindingen.

Vervolgens had dit rapport van bevindingen op grond van punt 2.6 van de Regeling Controleprotocol WNT 2020 door de accountant aan de minister van BZK moeten worden toegezonden.

Beide acties zijn na het niet doorgeven van de bevindingen door de accountantsorganisatie aan de gemeente als vervolgactie van de accountantsorganisatie (logischerwijze) ook niet uitgevoerd.

2.2.5 *Geen controle bezoldiging overige (niet top) functionarissen*

De concept-WNT-bijlage bevatte geen vermelding van overige functionarissen (niet-topfunctionarissen) met een overschrijding van de bezoldigingsnorm. Bij onze review bleek dat de accountantsorganisatie geen werkzaamheden had uitgevoerd om vast te stellen of er daadwerkelijk geen risico's bestonden op overschrijding van die norm.

Naar aanleiding van de review heeft de accountantsorganisatie alsnog een analyse uitgevoerd op basis van de betalingen via de salarisadministratie en op basis

daarvan vastgesteld dat er geen risico's op overschrijdingen waren die aanleiding zouden kunnen geven voor nader onderzoek.

2.3 Audittrail niet bijgewerkt na correctie van concept WNT bijlage4

Naar aanleiding van vragen van de betrokken accountantsorganisatie heeft de gemeente correcties uitgevoerd op de bezoldiging van de gemeentesecretarissen en griffier. Deze correcties waren door de accountantsorganisatie niet verwerkt in het werkprogramma WNT zoals opgenomen in het controledossier en ook niet separaat vastgelegd. Daardoor konden wij alleen met aanvullende toelichting van de accountant de audittrail vaststellen van cijfers zoals opgenomen in de gecontroleerde concept-WNT-bijlage naar de cijfers zoals opgenomen in de WNT-bijlage zoals opgenomen in het gecertificeerde jaarverslag.

Wij hebben dit aangemerkt als een aandachtspunt voor de accountantsorganisatie.

2.4 Attentiepunt artikellid verwijzing anticumulatie bepaling WNT

Bij het formuleren van de controleverklaringen maken veel accountants gebruik van de verklaringengenerator van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). In deze generator wordt ook een optie aangeboden om de passage inzake de WNT-anticumulatiebepaling toe te voegen aan de controleverklaring. Deze generator is in de loop van 2021 aangepast voor de artikellidverwijzing welke in de anticumulatiebepaling moet worden opgenomen.

Gevolg daarvan is dat wij in 4 van de 14 reviews hebben gezien dat werd verwezen naar artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT in plaats van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT. De laatste verwijzing is juist.

Wij hebben dit aan de betrokken accountantsorganisaties meegegeven als attentiepunt en hebben dit niet gewogen als een inhoudelijke bevinding.

3 Evaluatie kwaliteitssysteem

3.1 **Kwaliteitsmaatregelen bij de accountantsorganisaties**

Wij hebben begin juli 2021 bij de bij SiSa-controles betrokken accountantsorganisaties de door ons ontwikkelde vragenlijsten kwaliteitsborging SiSa en WNT uitgezet met het doel inzicht te krijgen in de kwaliteitsborgingsmaatregelen op de betreffende controles bij deze accountantsorganisaties. Dit betreft accountantsorganisaties met een fors aantal WNT-controleklanten, maar ook accountantsorganisaties met een pakket controleklanten waarin de WNT weinig voorkomt.

Net als voorgaande jaren zijn binnen deze accountantsorganisaties diverse kwaliteitsmaatregelen toegepast. Deze maatregelen worden in dit hoofdstuk verder toegelicht. Situatie-afhankelijk zijn kwaliteitsmaatregelen met meer of minder diepgang toegepast. Bijvoorbeeld: accountantsorganisaties met één of een beperkt aantal (WNT-)controleklanten huren specifieke kennis voor kwaliteitsbewaking meestal extern in, terwijl accountantsorganisaties met een groter aantal (WNT-)controleklanten die kennis binnen de eigen organisatie beschikbaar hebben en daarom kwaliteitsbewaking ook binnen de eigen organisatie hebben ingericht.

3.2 **Ontwikkelen/gebruiken werkprogramma**

Door de accountantsorganisaties met meerdere WNT-klanten wordt vrijwel altijd een centraal ontwikkeld en/of bijgesteld werkprogramma gehanteerd voor de WNT-controles. Hierbij wordt door een centrale stafafdeling of één of meer WNT-deskundigen het template ontwikkeld en jaarlijks geüpdatet op basis van de laatste wijzigingen in de WNT-regelgeving. Hiermee wordt in opzet gewaarborgd dat door het controleteam de specifieke aspecten ten aanzien van de WNT in voldoende mate worden meegenomen. Bij de meeste accountantsorganisaties zien we een hoge mate van detail van het werkprogramma WNT aansluitend bij, of (vrijwel) letterlijk overgenomen vanuit de Regeling Controleprotocol WNT (in dit geval 2020).

3.3 **WNT-coördinatoren of specialisten**

Enkele accountantsorganisaties met meerdere WNT-klanten hierboven aangegeven kennen WNT-coördinatoren, experts of specialisten op WNT-gebied die voor de organisatie beschikbaar zijn om de controleteams te ondersteunen bij de controle van de WNT-bijlage.

3.4 **WNT-specialisten in het controleteam**

Gezien de specifieke wet- en regelgeving die van toepassing is op de WNT-bijlage worden bij diverse accountantsorganisaties WNT-specialisten ingezet om meerdere controleteams te ondersteunen.

3.5 **Verplichte vaktechnische consultatie bij specifieke WNT bevindingen**

De meeste accountantsorganisaties hebben aangegeven geen afzonderlijke interne voorschriften te hebben voor verplichte vaktechnische consultatie bij WNT-bevindingen. Enkele accountantsorganisaties hebben aangegeven regels te kennen voor verplichte consultatie wanneer sprake is van bijvoorbeeld:

- bevindingen die (mogelijk) van invloed zijn op de af te geven controleverklaring;
- (twijfel over mogelijk) verplichte rapportering van bevindingen;
- fouterstel van vergelijkende cijfers over het voorgaande jaar in de WNT-bijlage;
- terugbetalingsverplichtingen en/of ontvangen terugbetalingen;
- uitkeringen boven bepaalde bedragen bij inactiviteit;
- verplichtingen tot rapportagemeldingen aan een WNT-toezichthouder.

Hoewel dit deels voor de hand liggende zaken zijn zoals vanwege rapportage of meldingsverplichtingen van de accountant, achten wij het toch nuttig voor accountantsorganisaties met minder WNT-controleklanten om dit in hun kwaliteitsborging mee te nemen. Wij geven BZK dan ook in overweging hier in de communicatie over de Regeling Controleprotocol WNT in komende jaren aandacht aan te geven.

3.6 Kwaliteitsbeoordeling voor afgifte verklaring gericht op WNT

Alle accountantsorganisaties kennen regels voor het uitvoeren van kwaliteitsbeoordeling voorafgaand aan het afgeven van een controleverklaring. Die regels hebben niet specifiek betrekking op WNT, maar in voorkomend geval worden de WNT-werkzaamheden wel in de kwaliteitsbeoordeling betrokken. Enkele specifiek genoemde criteria zijn kwaliteitsbeoordeling bij de eerste controle bij een nieuwe controleklant, selectie voor kwaliteitsbeoordeling bij een andere dan goedkeurende controleverklaring en soms ook de omvang van de declaratie voor de controle. Accountantsorganisaties met een kleiner aantal controleklanten maken veelal gebruik van extern ingehuurde specialisten voor het uitvoeren van kwaliteitsbeoordelingen.

3.7 Interne kwaliteitstoets na afgifte verklaring gericht op WNT

Alle accountantsorganisaties kennen regels voor het uitvoeren van kwaliteitsbeoordeling voorafgaand aan het afgeven van een controleverklaring. Die regels hebben niet specifiek betrekking op WNT, maar in voorkomend geval worden de WNT-werkzaamheden wel in de kwaliteitsbeoordeling betrokken. Enkele specifiek genoemde criteria zijn kwaliteitsbeoordeling bij de eerste controle bij een nieuwe controleklant, selectie voor kwaliteitsbeoordeling bij een andere dan goedkeurende controleverklaring en soms ook de omvang van de declaratie voor de controle. Accountantsorganisaties met een kleiner aantal controleklanten maken veelal gebruik van extern ingehuurde specialisten voor het uitvoeren van kwaliteitsbeoordelingen.

3.8 Opleidingen, nieuwsbrieven en presentaties binnen accountantsorganisaties

Enkele accountantsorganisaties geven aan interne opleidingen over de controle van de WNT-bijlage te verzorgen (al dan niet alleen voor de WNT-specialisten) en/of specifieke briefings en nieuwsbrieven gewijd aan de ontwikkelingen op het gebied van WNT om kennis te delen.

De accountantsorganisaties met een beperkt aantal medeoverheden als klant zien meestal minder mogelijkheden om bovenstaande kwaliteitsmaatregelen toe te passen.

3.9 Overige kwaliteitsbevorderende maatregelen

In totaal 12 van de 14 in deze reviews betrokken accountantsorganisaties zijn deelnemer in het door de NBA georganiseerde Sectoroverleg Decentrale Overheden of de Werkgroep Decentrale Overheden en geven aan daar relevante ontwikkelingen te bespreken en informatie uit te halen (soms ook met betrekking tot de WNT). Hoewel slechts incidenteel als zodanig genoemd zien wij daarnaast dat de meeste accountantsorganisaties gebruik maken van standaard lijsten met voor de controle op te leveren documentatie.

4 Opvolging aanbevelingen WNT 2019 door BZK

4.1 **Verduidelijking wel of niet opnemen van tabellen uit model verantwoording**

In ons rapport over de WNT-reviews 2019 hebben wij het volgende opgenomen:

De toelichting over het wel of niet opnemen van tabellen in de WNT-modelverantwoording die niet van toepassing zijn, kan verduidelijkt worden in de zin van (1) niet opnemen en volledig weglaten, of (2) niet opnemen en een vervangende zin opnemen dat de tabel niet van toepassing is, of (3) wel opnemen en daarin n.v.t. invullen.

Deze aanbeveling is opgevolgd door het opnemen van een verduidelijkende zin in het Verantwoordingsmodel WNT 2020.

4.2 **Verduidelijking correctie -bedragen duidelijk triviaal**

In ons rapport over de WNT-reviews 2019 hebben wij het volgende opgenomen:

Indien BZK van opvatting is dat fouten in bedragen van bezoldiging of ontslaguitkeringen in een huidig jaar lager dan het grensbedrag triviaal (en niet leidend tot overschrijding van het bezoldigingsmaximum) wel gecorrigeerd moeten worden door de verantwoordingsplichtige, en dat de accountant hierop moet aandringen, wanneer ze bij diens controle worden ontdekt, dan bevelen wij aan dit uitdrukkelijk in het controleprotocol te vermelden en daarbij te verwijzen naar artikel 5d lid 1.a Uitvoeringsregeling WNT voor correcties van fouten in een voorgaand jaar (vergelijkende cijfers).

Deze aanbeveling wordt niet overgenomen door BZK omdat in de regelgeving al een uitzonderingsbepaling is opgenomen waaronder fouten beneden € 1.000 niet hoeven te worden gemeld indien er geen sprake is van overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

5 Verantwoording onderzoek

5.1 Werkzaamheden

De Minister van BZK is systeemverantwoordelijk voor de controle en handhaving van de WNT. De DG Overheidsorganisaties heeft de ADR gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de accountantscontroles van een selectie van accountants-organisaties waarbij over 2020 ook SiSa-reviews worden uitgevoerd. BZK heeft uit de selectie van 25 accountantscontroles voor de SiSa-reviews 14 accountantscontroles voor de WNT geselecteerd. Derhalve is de ADR verzocht op deze 14 dossiers een gecombineerde SiSa- en WNT review uit te voeren.

Dit onderzoek heeft ten doel input op te leveren voor beleidsinformatie van BZK ten behoeve van de evaluatie van het beleid omtrent de controle en handhaving van de WNT. Aan het onderzoek lagen de volgende onderzoeksvragen (zoals opgenomen in de opdrachtbevestiging d.d. 13 juli 2021 met nummer 2021-0000141188) ten grondslag:

- Hebben de accountants van de van de betrokken 14 accountantsorganisaties hun controle van de WNT-bijlage 2020 conform de gestelde eisen vanuit de Regeling Controleprotocol WNT 2020 en de beroepsregels voor accountants uitgevoerd?
- Hebben de accountants van de betrokken 14 accountantsorganisaties suggesties inzake de uitvoerbaarheid van de WNT-regelgeving (inclusief het controleprotocol)?

De uitgevoerde werkzaamheden hebben bestaan uit:

1. het updaten van de vragenlijst kwaliteitsborging WNT-controles;
2. contact opnemen met alle 25 accountantsorganisaties betrokken bij de SiSa-controles (waaronder de selectie van 14 voor de WNT-reviews) en deze vragen de vragenlijst kwaliteitsborging WNT in te vullen;
3. kennis nemen van de uitkomsten van eventuele interne reviews die de accountantsorganisaties op basis van het eigen kwaliteitsborgingsysteem hebben uitgevoerd en deze analyseren;
4. de 14 reviews uitvoeren aan de hand van een hiervoor opgesteld werkprogramma;
5. afstemmen van de bevindingen uit de 14 reviews met de betrokken accountantsorganisaties in hoor en wederhoor;
6. rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden aan BZK.

5.2 Afbakening object van onderzoek

Object van onderzoek zijn de controledossiers van de accountantscontrole van de WNT-bijlagen van de 14 instellingen die over 2020 zijn geselecteerd. Deze instellingen betreffen 1 provincie, 11 gemeenten en 2 gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid.

5.3 Referentiekader

Het referentiekader bestaat uit de Regeling Controleprotocol WNT 2020. In het protocol wordt de wet- en regelgeving genoemd die voor de accountant relevant is. Daarnaast is de accountant gehouden aan de regelgeving omtrent accountancy⁵ zoals opgesteld door de NBA. Dezelfde regelgeving is van toepassing voor de reviewers van de ADR.

⁵ Zonder limitatief te zijn is de Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA 2020) een belangrijk speerpunt in de review.

We hebben de reviews uitgevoerd aan de hand van een algemeen te hanteren vragenlijst en werkprogramma (zie paragraaf 4.1). Het referentie- en normenkader voor de controle van de WNT-gegevens in het financieel verslaggevingsdocument en de verantwoording van uitsluitend de WNT-gegevens bestaat uit de volgende specifieke wet- en regelgeving:

Algemene regelgeving:

- Wet normering topinkomens
- Evaluatiewet WNT
- Uitvoeringsregeling WNT
- Uitvoeringsbesluit WNT
- Beleidsregels WNT 2020

Voor interpretatie van de wet- en regelgeving zijn verder relevant de vragen en antwoorden op de website www.topinkomens.nl van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

5.4 Gehanteerde standaard

Deze opdracht is uitgevoerd overeenkomstig Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". Bij de uitvoering van deze opdracht zijn de onafhankelijkheidsvereisten van de Verordening inzake onafhankelijkheid en de ethische voorschriften die voor accountants gelden, in acht genomen.

In dit rapport wordt geen zekerheid verschaft, omdat er geen controle-, beoordelings- of andere assurance-opdracht is uitgevoerd. In dit rapport rapporteren wij de bevindingen op basis van de specifiek overeengekomen werkzaamheden; wij doen geen uitspraak over wat deze bevindingen voor het onderhavige object in totaliteit betekenen.

5.5 Verspreiding rapport

De opdrachtgever, de directeur-generaal Overheidsorganisatie, is eigenaar van dit rapport.

Het rapport wordt uitgebracht aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het is de verantwoordelijkheid van de beoogde gebruikers om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het doel van de beoogde gebruikers. Voorts wordt van de beoogde gebruikers verwacht wordt dat zij zelf op basis van de gerapporteerde bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie een eigen afweging maken over wat deze bevindingen voor het onderhavige object in zijn totaliteit betekenen.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website. Dit rapport is met zorgvuldigheid en deskundigheid opgesteld waarbij rekening is gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Echter kan niet gegarandeerd worden dat hier geen onduidelijkheden in staan voor een niet-beoogde gebruiker. In dat geval dient de niet-beoogde gebruiker contact op te nemen met de eigenaar van dit rapport.

6 Ondertekening

Den Haag, 7 februari 2022

Senior Auditmanager
Auditdienst Rijk

Bijlage 1: Is gezien privacy verwijderd

Auditdienst Rijk

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

(070) 342 77 00